

מסורת הש"ס

או דלמא כפנים גמירי שהיי. בטומאה שאירעה לו בתוך העורה: **פלה עצמו באויר.** כדי שהיה: **טימא עצמו במזוה.** ואם תמלי לומר לר"ך שהיה למלקות בטומאה אונס ושהיה מזיד טומאה מזיד מי בעיה שהיה או לא: **גזיר בקצר.** מיר שנטמא באונס בתוך

בית הקברות דומיא דנטמא בעורה של נחמיה (בפנים) כנטיסמו כגון שנגנע לבית הקברות בשירה תיבה ומגדל ובה חזירו ופרע עליו את מעויבת גג האהל ונטמא באויר בית הקברות והסור צו לא ולא ילא ומיהו לא שהיה כדי השתחוואה: **לר"ך שהיה למלקות או לא.** קרבן לא שייך הכא כלל שאין כרת במיר שנטמא וקרבן מיר טמא לאו אעון טומאה אחי אלא למיכל עליה מזירות טהרה כשאר מחוסרי כפרה ובענין זה מפורש שהיה זו במס' נזיר (יז): **כפנים גמירי שהיה.** בטומאה עורה דשייך בה השתחוואה: **אפי' כל היום כולו.** שהיה צהלהכמו שהיה הולך ויוצא צנח פטור: **מהו שיטפרו.** היה יוצא בקצרה ושהיה מעט וחזר והלך דרך יציאתו ושהיה מעט מהו שיטפרו לכשיעור: **כפשוט ליה מדידה.** דלא מנטרפי דהא איהו הוא דאמר אפי' כל היום כולו: **הסס גדלה סה.** בלא הילוך כלל: **עגא מנייה אבי מרבה.** דר נחמני שהיה רבו. וכל היכא דליכא עגא מנייה רבה הוא ולא רבא: **צא לו צארוכה כשיעור קצרה.** שלא בדרך הארוכה אבל רך במרוצה עד שלא שהיה ציאלתו אלא כשיעור דרך קצרה צהילוך צינוני מהו: **שיעור.** ארוכה גמירי לחיוב וליכא: **או דלמא דוקא גמירי צארוכה חייב.** לא שגא רך לא שגא לא רך: **לא ניסנה ארוכה לידחות אכלו.** להמיר אפילו במרוצה: **דקיימא**

לו, כסנהדרין בלאו הן השערין (דף פג). כהן טמא ששימש בעורה בנתינת בדי שמים: **היה משכחם לה.** דאין זה כרת על כרחך בנטמא בעורה הוא דמשכחת לה דאי בנטמא בתוך ונכנס אחיז צה ליה כרת כנטיסמו: **אי לא סה.** בעבודתו כדי השתחוואה: **היה עבד עבודה.** אילו עבודה קטנה תיעשה בפחות מכדי שהיה השתחוואה: **אי אמרת בשלמא.** בכל שיעורי דמתני' צין צשהיה צין ציאלת ארוכה שיעורא גמירי לחיוב כגון שיעור שהיה ציאלת קצרה או שיעור דארוכה בלא שהיה: **משכחם לה.** שהיה בלא חיוב כרת: **כגון דאיתא נפשיה בקצרה.** לאחר ששימש ושהיה צשימושו כדי שהיה ילא לו בקצרה ואנס עצמו במרוצה עד שלא שהיה שיעור עכצתו (י) ומשנטמא שיעור שהיה וציאלת קצרה צהילוך צינוני: **אלא**

ידע שהיה במקדש דאי ידע וטימא עצמו במזיד אפי' שכן אח"כ לא מייחב קרבן דהא לא שצ מדיעתו הוה ואי למלקות צעי לר"ך לומר דלא התרו צו אלא לאחר שטימא עצמו דאם התרו צו קודם לא צעי שהיה כדפי' לעיל: **גזיר בקבר צריך שהיה צמלקות או לא.** וא"ת והאמר בפי' ג' מינין (מיר דף מב. ושם) גבי מיר שהיה מת מונח על כתיפו והושיטו לו מת אחר ונגע צו יכול יהא חייב ת"ל ולא יחלל במי שאינו מחולל ילא זה שמחולל ועומד ופריך מדתנן היה מטמא ואמרו לו אל תטמא אל תטמא חייב על כל אחת ואחת ומשני כחן צחיצורין כחן שלא צחיצורין משמע כל זמן שלא פירש מן המת אינו חייב במה שהושיטו לו מת אחר משום דאין מוסקיף טומאה על טומאה (ו) ולא זמן שמונה טומאה על כתיפו צו טמא טומאה (ז) ולא מייחב אלא שלא צחיצורין שכבר פירש מן הראשון דמי שהיה אז נוגע צו לא היה טמא אלא טומאת ערב לכך כשחזר ונוגע צו חייב שהוסקיף טומאה צנגיעה זו דמי שהיה נוגע צו צשעת נגיעה זו יהיה טמא טומאת (ז) וא"כ הכא אמאי ילקה על השהיה כל זמן שלא פירש וי"ל דהא דפטור ליה כשהושיטו לו מת אחר היינו בשלא הספיק להשליך מת הראשון מעליו לפיכך אינו מוסקיף טומאה אלא הכא הוא מוסקיף טומאה שכלל שעה הוא מוחזר לפרוש מן הקבר ור"ת מפרש דהכא איירי בשנטמא סמוך לחשיכה דכלל פירש נמי מוסקיף לו יום אחד ע"י שהיה ונראה דההיא דמיר דמפליג צין צחיצורין צין שלא צחיצורין אחי כמ"ד במסכת שמחות (פ"ד) דאפי' צאותו יום שנטמא אינו יכול לחזור ולטמא לפי שמוסקיף טומאה צחיצורין כדפרי' אכל למאן דמיר התם לטימא צאותו יום עצמו דלא חשיב ליה תוספת טומאה כיון שאינו מוסקיף ימים לא אפי' דא' דשהיה בר ברת הוא. הק' ר"ת מיר צהן אס הוא צו כרת מ"מ איכא נפקותא טובא דהא קיימא לן (מסות דף כג.) חייב כרימות שלקו נפטרו מירי כרימתן ואם צהל כרת נשאר עליו מיתה ועוד נפקא מיהא דאמר שטימא טומאה וסגן בטומאה במקדש: **אפילו**

ידיעות הטומאה פרק שני שבועות

יז.

תל"ה עצמו באויר עורה מהו. אית ספרים דגרסי אויר עורה כעורה דמי או לא וקשה דצפרק (כל הפסולין) (ובמס' דף לב.) אמר טמא שהכניס ידו לפנים חייב דציאה במקדש שמה ציאה וצפרק כל הפסולין (סס דף לב.) נמי אמר ואי אמרת ציאה במקדש שמה ציאה היכי מעייל ידיה צצהונות

משמע דאויר נמי נתקדש ועוד אי לאו כעורה דמי א"כ כשמולין דם ואיצרים למצוה יפסל ציוצאס ונראה כגירסת הספרים דגרסי כי גמירי שהיה היכא דבר השתחוואה הוא: **צריך שהיה צמלקות.** בטומא עצמו צשוגא איירי אכל

אם היה סרך במקדש והתרו צו שלא יטמא עצמו בלא שהיה נמי מילקא לך כדמונח צפרק מי שאמר הריני נזיר (מיר יז. ושם) דקאמר התם צעי רבא נזיר והוא צצית הקצרות מי צעי שהיה או לא וקאמר ה"ד אילינא (א) דקאמר לא תמור מי צעי שהיה כו' ואין למתוה דהתם צעי רבא אי גמירי שהיה צצרי אכל צפנים למלקות פשיטא ליה דגמירי שהיה דהתם צעי אכ"ל דצפנים גמירי שהיה למלקות בתוך מהו ור"ת גרס התם רב אשי דרב אשי צעי לה (ב) הכא צמסון: **אין צריך.** שהיה למלקות הכא משמע דלוקי אשהיה דלא קמייצעי ליה אלא אי לר"ך שהיה כשיעור השתחוואה או לא וקשה צפרק בתרא דמכות (דף כה. ושם) תנן גבי היה לובש כלאים ואמרו לו אל תלבש אל תלבש והוא פושט ולובש חייב על כל אחת ואחת ואמר רב צציי בגמרא לא פושט ולובש ממש אלא ממניס וממילא ידו צצית אונקלי שלו רב אשי אמר אפי' לא שהיה אלא כדי לפשוט וללבוש מכלל דרב צציי לא מחייב צשהיה

וי"ל דרב צציי לא פליג אדרב אפי' אלא דלא נחת לאשמועינן חידוש של שהיה אלא לאשמועינן דצהננסת צית אונקלי חייב אף על פי שאינו לובש כל המלבוש א"נ לרב צציי לא לוקי אשהיה משום דהוי לאו שאין צו מעשה והכא איירי למ"ד לאו שאין צו מעשה לוקין עליו א"נ איירי לענין איסור מלקות ולא לענין חיוב ורב אשי דפליג עליה התם וחשב שהיה כמעשה כיון דתחילת הלבישה ע"י מעשה והכא אפי' אי לא צעינן שהיה כדי השתחוואה מ"מ צעינן כדי יציאה וכניסה אכל בפחות מיכן לא כי היכי דצעינן גבי כלאים כדי פירש וצנייה ונראה דאפי' אכ"ל גמירי שהיה כדי השתחוואה למלקות במקדש וצמיר היינו משום דדמו לשהיה דקרבן דגבי מקדש אכל לגבי כלאים פשיטא דלא גמירי דלא שייך התם השתחוואה כלל: **מיימא עצמו במזיד מאי.** לר"ך לומר דשעה שטימא עצמו לא

ידע שהיה במקדש דאי ידע וטימא עצמו במזיד אפי' שכן אח"כ לא מייחב קרבן דהא לא שצ מדיעתו הוה ואי למלקות צעי לר"ך לומר דלא התרו צו אלא לאחר שטימא עצמו דאם התרו צו קודם לא צעי שהיה כדפי' לעיל: **גזיר בקבר צריך שהיה צמלקות או לא.** וא"ת והאמר בפי' ג' מינין (מיר דף מב. ושם) גבי מיר שהיה מת מונח על כתיפו והושיטו לו מת אחר ונגע צו יכול יהא חייב ת"ל ולא יחלל במי שאינו מחולל ילא זה שמחולל ועומד ופריך מדתנן היה מטמא ואמרו לו אל תטמא אל תטמא חייב על כל אחת ואחת ומשני כחן צחיצורין כחן שלא צחיצורין משמע כל זמן שלא פירש מן המת אינו חייב במה שהושיטו לו מת אחר משום דאין מוסקיף טומאה על טומאה (ו) ולא זמן שמונה טומאה על כתיפו צו טמא טומאה (ז) ולא מייחב אלא שלא צחיצורין שכבר פירש מן הראשון דמי שהיה אז נוגע צו לא היה טמא אלא טומאת ערב לכך כשחזר ונוגע צו חייב שהוסקיף טומאה צנגיעה זו דמי שהיה נוגע צו צשעת נגיעה זו יהיה טמא טומאת (ז) וא"כ הכא אמאי ילקה על השהיה כל זמן שלא פירש וי"ל דהא דפטור ליה כשהושיטו לו מת אחר היינו בשלא הספיק להשליך מת הראשון מעליו לפיכך אינו מוסקיף טומאה אלא הכא הוא מוסקיף טומאה שכלל שעה הוא מוחזר לפרוש מן הקבר ור"ת מפרש דהכא איירי בשנטמא סמוך לחשיכה דכלל פירש נמי מוסקיף לו יום אחד ע"י שהיה ונראה דההיא דמיר דמפליג צין צחיצורין צין שלא צחיצורין אחי כמ"ד במסכת שמחות (פ"ד) דאפי' צאותו יום שנטמא אינו יכול לחזור ולטמא לפי שמוסקיף טומאה צחיצורין כדפרי' אכל למאן דמיר התם לטימא צאותו יום עצמו דלא חשיב ליה תוספת טומאה כיון שאינו מוסקיף ימים לא אפי' דא' דשהיה בר ברת הוא. הק' ר"ת מיר צהן אס הוא צו כרת מ"מ איכא נפקותא טובא דהא קיימא לן (מסות דף כג.) חייב כרימות שלקו נפטרו מירי כרימתן ואם צהל כרת נשאר עליו מיתה ועוד נפקא מיהא דאמר שטימא טומאה וסגן בטומאה במקדש: **אפילו**

עין משפט
נר מצוה

לד א מיי פ"ה מהל' שגגות בלכה ד: **לה ב מיי פ"ג מהל' ציאת מקדש ה' כה ופ"ה מהל' שגגות שם:** **לו ג מיי פ"ז מהל' מזירות הלכה ה ע"י פ"ה ה' יען סמך לאוין רנ ע"ש:** **לז ד ה' מיי פ"ג מהל' ציאת מקדש הלכה כד סמך לאוין ע"ש:** **לח ז מיי שם פ"ד ה' א סמך לאוין שם:**

רבינו חננאל

אדם טמא שחלה עצמו באויר עורה אם חייב משום טמא מקדש או דלמא כיון דלא נגע לאו. ועלמה בחי' (ב) וכן בעיא דרבא דבעא להתחייב קרבן ודאי גמירי לה דצריך שהיה אבל מיד למלקות צריך שהיה או לא: וכן בעיות דרב אשי טמא עצמו במזיד ועלמה ממנו עכשיו צריך שהיה או לא: וכן נזיר בקבר צריך שהיה למלקות או לא. אלו הבעיות כולן עלו בחי' וקיימא לן כל תיקו דאיסורא לחומרא. וכיוצא בנזיר כהן בזמן הזה הנכנס לבית הקברות: ירושלמי עד כמה היא השתחוואה פשוט ר' יהושע בן לוי אמרו כדי שאלת שלום בין אדם לחבירו. משום ר' יוחנן אמרו כדי שאלת שלום המלמד לרב שלום עליון רבי ומורי. נטמא בעורה וצריך לצאת ויש שם שני דברים אחת ארוכה כ' אמה ואחת קצרה עשר אמות. יצא בארוכה חייב שהיה לו לצאת בקצרה. אבל אם יצא בקצרה פטור. אמר רבא ואפי' עקב בצד גודל פטור. והוא דלא שהיה כלום אלא מהלך עד שיצא לחוץ. בעא מניה אבי מרב' ב' בארוכה דרך קצרה מהו. כגון שרץ בארוכה ויצא כשיעור יציאתו בקצרה מהו. א"ל חייב לא נתנה ארוכה לרחות אצלו. כלומר כולי שלמא חייב בה וזה פטור. ואתקף לה ר' יודא אי הכי דלא צריכי שיעור אלא לעולם בארוכה חייב בקצרה פטור. הא דתניא טמא ששימש במיתה היכי משכחת לה. אי שהה ושימש בר ברת הוא אי לא שהה היכי שימש.

(א) גירסת ריב"ז עי' דמל' קודם עי' לר"ך שהיה למלקות ור"ה כמל' ראשונים ור"ה מהמס'.